

2013-imut Nunatta Karsiata naatsorsuutaasa akuersissutigineqarnissaannik siunnersuut
(Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoq)

Saqqummiussissut

Matumuuna ukiumut aningaasanut inatsiseqarfiusumut 2013-imut Nunatta Karsiata naatsorsuutai Naalakkersuisut sinnerlugit saqqummiutissavakka.

2013-imut naatsorsuutit Namminersorlutik Oqartussat kukkunersiuisartuinit avataaneersunit apeqquusernagit kukkunersiuisartutunit akuerineqarput.

Nunatta Karsia 2013-imi IS-imi 77 mio. kr.-inik sinneqartoorpoq, ilassutitut aningaasaliissutit ilanngullugit 99 mio. kr.-inik amigartooruteqarnissamik missingersuuteqaraluarluni, pitsanngoriaat 178 mio. kr.-iuvoq.

2013-mi namminersorlutik ingerlatsisut akornanni aningaasarsiorneq ukiunut siuliinut sanilliullugu annikinnerulaarpoq. Raajat akigissaarsimapput ukiumilu pineqartumi isertitaqarnerulissutaaqataallutik. Sanaartormik suliassaqaqfimmi ingerlatat appariarsimapput inuillu suliffissaaleqisut 2013-ip ingerlanerani amerlinerannut patsisaaqataalluni. Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaasa 2013-imi angusaasa pitsaanerunerannut pissutaaqataammata tamatuma saniatigut aningaasanut inatsimmi kontuni arlalinni atuinikinnerussuteqartoqarneranut pissutaaqataavoq.

Naalakkersuisut ukiup ingerlanerani suliassat Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaannut saqqummiuttarpaat, ataatsimiititaliallu aningaasaliinissat 11 mio. kr.-inik pitsaasumik sunniuteqartussat akuerai. Suliassat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap 2013-imut akuerisai tamarmik ukiumoortumik ilassutitut aningaasaliissutinut inatsimmi Inatsisartunut nassiunneqartumi ataatsimoortinneqarput.

Ingerlatsineranut aningaasartuutit tapiissutillu tamarmiusut piffissami 2012-imit 2013-imut 2,69 pct.-inik qaffassimapput. Tamanna 2011-mit 2012-imut 3,5 pct.-inik pitsanngoriaataavoq. 2011-mit 2012-imut isertitat 2,1 pct.-inik qaffariarput taamaattorli 2012-2013-imi 0,1 pct.-imik appariarlutik. Aningaasartuutit ikilisinneqarnissaat, kiisalu inuussutissarsiutitigut ingerlataqarnerulernerup kingunerisaanik nutaanik isertitaqalerneq ukkatariinnartariaqarpagut.

2013-imi sanaartukkanut 773 mio. kr.-it atorneqarput. Taakku 2012-imi sanaartormeranut immikkuullarissumik annertooujussuussimasumut sanilliullugit 293 mio. kr.-inik ikinnerupput. Sanaartugassanut iluarsagassanullu aningaasaateqarfimmit 2013-ip ingerlanerani

aningaasalersuineq 198 mio. kr.-inik pitsanngortinneqarsinnaasimavoq.

Ukiup naatsorsuuteqarfiusup 2013-ip naanerani Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmi uninngasuutit 620 mio. kr.-iupput, sanaatornermut tunngasuni suliat suliarissallugit siusinnerusukkut aalajangeriikkat inaarsarneqarnissaannut, pingaartumik ilinniartitaanermut tunngasunut aamma meeqqat atuarfiinut atugassaasut. Ineqarnermut Naalackersuisoq sanaatornermut iluarsaanermullu tunngasunut nassuiaasiorpoq, pineqartumi ingerlatat erseqqissumik allaaserineqassallutik.

Ukiumi pineqartumi IST-mi angusat tamarmiusut 71 mio. kr.-inik sinneqartoorfiupput. Tassaniipput Sikuki Nuuk Harbour A/S-imut taarsigassarsiarititit 110 mio. kr.-iusut.

Ataatsimut isigalugu nunatta karsiata naatsorsuutaani IST-mi angusat missingersuutigineqartunut sanilliullugit 174 mio. kr.-inik pitsanngoriaataapput.

Ukiuni tulliuuttuni akileraarutitigut akitsuutitigullu isertitassat nalorninartortaqrput, taakku akit qaffasissusiisa allanngorarnerannut malussarissorujussuummata.

Suliffissaaleqisoqarnerulernerata taamatullu innuttaasut isertitakinnerulernerisa, ilaatigut akiliisinnaassuseq ajorseriassappat akiliisitsiniartarnerup ajornarnerulernerata kingunerisaannik akileraarutitigut isertitit apparsinnaapput.

Tupanik imigassamillu aalakoornartortalimmik tunisaqarnermit akitsuutinit isertitit appariartortorujussuupput tamannalu siunissami peqqissutsimut aningaasartuutissanut tunngatillugu tunngaviatigut pitsaasuuvoq.

Aalisarnermit isumalluutininik akileraarusersuinermit isertitit 2013-imi aatsaat taama qaffasitsigaat. Taakku qaffasissuutiinneqarnissaanni ilaatigut pisassiissutit akinullu tunngasut apeqqutaapput, ilaatigullu pingaartumik sineriammut qanittumi aalisarnermik pisariillisaaneq aalisakkanillu nutaanik iluatsilluartumik iluaquteqarnissaq, kiisalu aalisarneqareersunik iluaquteqarluarnerunissaq apeqqutaapput.

Maannatulli akit aningaasarsioinnikkullu pissutsit allanngorarnerat taamatut appasitsigitillugit ikiorsiissutininut aningasartuutit annertoorujussuupput. Tamatumani nunatta karsiata kommunillu aningaasaqarnerat sunnerneqarpoq. Suliffissaaleqisoqarnera appartissinnaanngorlugu sulisinnaasullu akit pitsanngorsarneqarnissaat pillugu inissimalernissamut piareersarneqarsinnaanngorlugit suliffeqarneq pillugu politikeqarluarnissaq ilinniartitaanermullu suliniuteqarluarnissaq pingaaruteqarpoq.

Nunatta Karsia ukiuni kingullerni erngup nukinganik innaallagissiofiliortiternermut taarsigassarsisiterujussuuarnermit sunnerneqarsimavoq. Attaveqaatinut taamatut aningaasalersuinerit nunatta ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu unammillersinnaassusianut pitsanngorsaataasinnaasut siuarsarneqartuartaqarput. Attaveqarnermut tunngasunut siunissami aningaasalersuinissamut pilersaarutit maanna suli naalackersuinikkut inaarutaasumik isummerfigineqanngillat. Sanaatornermut immikkoortunut pilersaarutissanut taakkununggalu

aningaasalersuinermit isummernissaq ukiuni tulliuttuni aningaasanut inatsisinut sunniuteqassaaq. Siullermik sanaartornermut aningaasalersuinikkut, ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu ingerlatsinermi aningaasartuutit appariartorerannik kinguneqartussamik.

Kukkunersuinermit Ataatsimiititaliaq avataanit kukkunersuisup kukkunersuinermit allattuiffianik tigusaqarpoq, kiisalu allattuiffimmi kaammattuutaasut oqaaseqaataasullu pillugit ataatsimiititaliamit apeqqutigineqartut akissallugit.

Agguaqatigiissillugu inuuneqqortusiartorerup kingunerisaanik aningaasartuuteqaleraluttuinnarnissamik naatsorsuuteqarnermi aningaasartuutit isertitallu akornanni ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu oqimaaqatigiissitsissutaasinnaasunik aaqqissuusaanikkut aaqqissuusseqqittoqartariaqarnera erseqqissaatigineqarpoq.

Naatsorsuutit siullermeerneqarnerisa kingorna Kukkunersuinermit Ataatsimiititaliap 2013-imut naatsorsuutit kukkunersuinermiillu allattuiffiit, kiisalu Naalackersuisut tassunga akissutaat suliarissavai. Kukkunersuinermit Ataatsimiititaliaq suliarinnereeruni kingusinnerusukkut suliarineqartussamik isumaliutissiissuteqassaaq.

Naalackersuisut Nunatta Karsiata 2013-imut naatsorsuutai pillugit Kukkunersuinermit Ataatsimiititaliamik oqaloqateqarluarnissartik qilanaaraat.

Taamatut oqaaseqarlunga Naalackersuisut sinnerlugit Nunatta Karsiata 2013-imut naatsorsuutai Inatsisartunut aamma Kukkunersuinermit Ataatsimiititaliamut suliassanngortippakka.